

íööáoÉőÉőá

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2019. január 10. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntettének kísérlete miatt vádlott neve ellen indított büntetőügyben a **Kecskeméti Törvényszék** 2018. április 27. napján kihirdetett **1.B.272/2016/53.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a:

vádlt neve vádlott cselekményét testi sértés büntettének [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulata] **minősíti.**

A szabadságvesztést **5 (öt) év 6 (hat) hónapra enyhíti.**

Az első fokú eljárás során felmerült, vádlott neve vádlott által viselendő büntügyi költség összegét **2.139.031,- (kettőmillió-százharminckilencezer-harmincegy) forint**ra leszállítja, és megállapítja, hogy a fennmaradó **8.000,- (nyolcezer) forint** büntügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az első fokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy vádlott neve vádlott személyazonosító okmányának száma helyesen:

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Kecskeméti Törvényszék vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés], ezért 7 év 10 hónap szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg azzal, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztésből a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. A szabadságvesztés tartamába beszámította a vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről akként, hogy a Kecskeméti Törvényszék Bűnjelnyilvántartásában Bj.I/188/2016. szám alatt bevételezett bűnjelek lefoglalását megszüntette és 7., 8. tételszám alattiakat a vádlottnak, a 9-16. tételszám alattiakat sértett sértett részére, míg az 1-6., 17-19. tételszám alatti bűnjelek megsemmisítését rendelte el.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 2.147.031.-Ft büntügyi költség megfizetésére.

Az első fokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be:

- az ügyész a vádlott terhére a kiszabott szabadságvesztés tartamának súlyosítása,
- vádlott neve vádlott megalapozatlanság miatt teljes felmentés,
- a vádlott védője felmentés érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.174/2018/1-II. számú átiratában a vádlott terhére

bejelentett ügyészi fellebbezést a javára módosítva tartotta fenn azzal, hogy a vádlott cselekményének a Btk. 10. § (4) bekezdés b) pontjában és (5) bekezdésében írtakra figyelemmel a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés 1. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntetnének történő minősítését indítványozta, az ügyészi fellebbezésnek a kiszabott szabadságvesztés súlyosítására irányuló részét mellőzte. A védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

A fellebbviteli főügyészség eljárási szabálysértésre, az első fokú ítélet tényállásának és jogi indokolásának kiegészítésére és helyesbítésére tett észrevételei mellett az első fokú ítélet megváltoztatását, a vádlott emberölés büntettként értékelt cselekményének testi sértés büntettként [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] minősítését, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a fellebbezési nyilvános ülésen az átiratban foglaltakat mindenben fenntartotta.

A vádlott védője a másodfokú eljárásban fellebbezésének részletes indokolásával egyezően az első fokú ítélet - lényegében megalapozatlanság miatti - hatályon kívül helyezését a vádlott felmentését indítványozta.

A védő álláspontja szerint az első fokú ítélet indokolása ellentmondásos, amely abból fakad, hogy a törvényszék a rendelkezésre álló tényekből téves következtetéseket vont le. A vádlott és a sértett közötti, a tanúvallomásokkal alátámasztott baráti viszony hangsúlyozása mellett utalt arra is, hogy a vádlott először akkor hivatkozott az orvvadászatra, miután egyértelművé vált, hogy a sértett sérülését egy löfegyverből, a sértett mögül leadott lövés eredményezte.

Hivatkozott **tanú neve**1 írásbeli nyilatkozatára, amely szerint a vádlott iratai között a büntetés-végrehajtási intézetben turkáltak.

Álláspontja szerint az eljárás során beszerzett igazságügyi szakértői vélemények nem támasztják alá a vádlott bűnösségét. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a súlyosabb következmény bekövetkeztét a vádlott magatartásával összefüggő gyors, szakszerű orvosi beavatkozás akadályozta meg. Hangsúlyozta, hogy a megtalált lőszeren egyedi azonosításra alkalmas nyomok nem voltak találhatóak, illetve utalt arra is, hogy a vádlottól lefoglalt ruhadarabokat nem külön-külön, hanem egy zsákban helyezték el.

Az igazságügyi fegyverszakértői véleményt azért találta a védő megalapozatlannak és elfogadhatatlannak, mivel a szakértő gyártástechnológiai titokra hivatkozással nem jelölte meg, hogy az adott kaliberű és kiállítású lőszerben a gyúelegg összetétele milyen arányokat mutat, e tekintetben próbálövést sem végzett. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett megállapítást a vonatkozásban, hogy a magas fokú ólomszennyeződés a többi gyúelegghez képest miért aránytalan, holott a vádlott többször állította, hogy a vádbeli napon a szomszédból ólomcsöveket hozott el.

Álláspontja szerint nem lehetett megállapítani a bűncselekmény elkövetésének pontos helyszínét, az elkövető löállítását és azt, hogy az elkövető és a sértett egymáshoz viszonyítva milyen pozíciót foglalt el, illetve az elkövetési eszköz sem került elő. Az eljárás során túlzott hangsúlyt kapott az, hogy a vádlottat korábban elkövetett emberölés miatt már elítélték, illetve hogy a vádlott hirtelen haragú, erőszakos, agresszív személy. Mindezekre figyelemmel az első fokú ítélet tényállása megalapozatlan, ellentmondásos az indokolása, ezért annak hatályon kívül helyezését és a vádlott felmentését indítványozta.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen az írásbeli fellebbezés indokolásában foglaltakat mindenben

fenntartotta.

Az ítéletábra az eltérő minősítést célzó ügyészi fellebbezést találta alaposnak.

A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezések folytán a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 590. § (1) bekezdése alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást felülbírálta. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárást.

Ugyanakkor osztotta a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját, hogy eljárási szabályt sértett a törvényszék, amikor a nyomozás során tanúként kihallgatott **tanú neve2** igazságügyi fegyverszakértőként kirendelte.

Az akkor hatályban volt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 103. § (1) bekezdés c) pontja alapján szakértőként ugyanis nem járhat el, aki az ügyben tanúként vesz vagy vett részt. Ezen törvényi rendelkezés értelmében **tanú neve2** szakértőkénti eljárása kizárt szakértő eljárása volt.

A jelenleg hatályos Be. 167. § (5) bekezdése alapján a fentiekre figyelemmel az ítéletábra **tanú neve2** által a tárgyaláson előterjesztett igazságügyi fegyverszakértői véleményt ezért mint törvénysértően szerzett bizonyítási eszközt kirekesztette a bizonyítékok köréből, a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően.

Miután a nyomozóhatóság **szakértő neve** igazságügyi fegyverszakértőt kirendelte, aki az első fokú bírósági tárgyaláson is fenntartotta az írásban előterjesztett szakvéleményét, illetve dr. **szakértő neve2** igazságügyi orvosszakértővel egyesített szakvéleményt készített, így **tanú neve2** szakvéleményének a bizonyítékok köréből történt kirekesztés nem tette megalapozatlanná az első fokú ítéleti tényállást.

Az elsőfokú bíróság eleget tett tényállás-felderítési feladatának a vád elbírálásához szükséges körben és mértékben, további bizonyításnak helye nem volt, azt nem is indítványozták az arra jogosultak.

A törvényszékvád tárgyát képező releváns tényekre nézve széles körű bizonyítást vett fel, és az annak során szerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is mérlegelési körébe vonta. Indokolási kötelezettségének eleget téve részletesen számot adott arról, hogy a vádlottnak a bűncselekmény elkövetését tagadó védekezésével szemben miért sértett sértett, az eljárás során kihallgatott tanúk vallomásait, az igazságügyi szakértői véleményeket, a helyszíni szemle jegyzőkönyvébe foglaltakat fogadta el a tényállás alapjául. A vádlott kifogásolta azt is, hogy a nyomozóhatóság nem azt a ruházatot foglalta le tőle, amelyet a cselekmény idején viselt, illetve a bűnjelkezelés módját is. Állította, hogy lőfegyverrel vagy lőszerrel soha nem rendelkezett, a kezén és ruháján talált ólomszennyeződés ólomcsövek cipelése során került rá, a gyúelegy további összetevői pedig akkor kerültek kezére és ruházatára, amikor a sértettnek segítséget nyújtott.

A törvényszék megfelelő indokát adta annak, hogy a vádlott fenti, több irányú védekezését miért nem fogadta el és azt miért találta a szomszédos tanyákon élő, a jogszerű vadászatot folytatott személyek, a helyszínelő rendőrök tanúvallomásai, illetve az igazságügyi orvos, fizikus és fegyverszakértői, továbbá egyesített orvos és fegyverszakértői vélemények alapján megcáfoltnak.

A bizonyítékok értékelése és az alapján a bizonyítás eredményének a megállapítása az elsőfokú

bíróság feladata [az első fokú ítélet meghozatalakor hatályban volt, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 78. § (3) bekezdése]. Az iratszerű és logikus érveléssel elfogadott bizonyítékokra alapított tényállás esetében a másodfokú eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésére nem kerülhetett sor [a jelenleg hatályban lévő Be. 593. § (2) bekezdése], így a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó és a vádlott felmentését célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Az ítélet tábla az első fokú ítéletnek a vádlott személyi körülményeire vonatkozó részét az alábbiak szerint helyesbítette és egészítette ki:

vádott neve vádlott 2018. január 1. napjától teljes munkaidőben portás, telepőr munkakörben 24/48 óras munkarendben az **kft neve Kft. (kft címe)** alkalmazásában áll.

Az első fokú ítélet 2. oldal utolsó bekezdés 1. sorában írt a Fővárosi Bíróság 26.Bf.9633/2010/ - helyesen -15. számú határozatával bírálta felül a Budai Központi Kerületi Bíróság említett ítéletét, amelyben a vádlott bűnösségét **folytatólagosan elkövetett** csalás büntette miatt állapították meg.

Az ítélet tábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az ügyiratok tartalma, illetve helyes ténybeli következtetés alapján az első fokú tényállást - osztva a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség e vonatkozású indítványát - akként helyesbítette, illetve egészítette ki, hogy a lövéses sérülés miatt a kórházi ellátás elmaradása esetén a sértett sérülésének szövődményeként reálisan várható lett volna ismételt vérzés, a súlyos agyvizenyő és az agynyomás fokozódás folytán fennálló idegrendszeri zavar, illetőleg valamely koponyaüri gyulladásos folyamat, amelynek késedelmes orvosi ellátása, vagy annak hiánya a sértett halálához vezetett volna (nyom. irat 250. és 259. oldal alatti igazságügyi orvosszakértői vélemény).

vádott neve vádlott vette rá a sértettet arra, hogy az orvosi ügyeletre vele bemenjen annak ellenére, hogy a sértett orvosi ellátást nem akart igénybe venni, továbbá ehhez a vádlott kért segítséget a sértett testvérétől (nyom. iratok között 413-414. lapszámok alatt, és első fokú Kecskeméti Törvényszék 1.B.272/2016/10. sorszám alatti jegyzőkönyv 13. oldal, alulról az 5. bekezdésében írt **tanú neve3** tanú vallomása).

Ezen tényeken alapuló következtetés révén mellőzte az ítélet tábla az első fokú ítélet tényállásából, hogy a halálos eredmény elmaradása nem a vádlotton múlt.

Az ítélet tábla a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség által indítványozott további tényállás helyesbítéseket és kiegészítéseket nem tartotta szükségesnek, mivel azok a tényállás szempontjából nem lényegesek.

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel a törvényszék által megállapított tényállást az ítélet tábla a felülbírálat alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból okszerűen következtetett vádlott neve vádlott bűnösségére. Tévedett azonban akkor, amikor a vádlott cselekményét emberölés büntette kísérletének minősítette.

A Btk. 10. § (4) bekezdés b) pontja alapján kísérlet miatt nem büntethető, aki az eredményt önként elhárítja.

Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy az emberölés büntettének kísérlete esetén önkéntes

eredmény-elhárításnak tekintendő, ha az elkövető közvetlenül a tényállásszerű ölési cselekmény megvalósítása után mindent megtesz a sértett életének a megmentése érdekében, és ez eredményre vezet. Ilyenkor az elkövető szándéka megállapíthatóan megfordul - hiszen az már a sértett életének a megmentésére irányul - ezért ha az életveszély ténylegesen bekövetkezett, csak a maradékcselekményért, az életveszélyt okozó testi sértés büntetéseért tartozik felelősséggel (BH2007. 106., BH2005. 271., BH1999. 95., BH1996. 236., Szegedi Ítéltábla Bf.III.272/2007/8.).

Az irányadó tényállás alapján vádlott neve vádlott a sértettet 1-1,5 m távolságból hátulról tarkó tájékon lőtte fejbe az ismeretlen, 7,65 mm Browning kaliberű töltényt tartalmazó fegyverrel.

A vádlottban tehát az ölési szándék kialakult a cselekménye megkezdésekor, a fegyver nem véletlenül sült el, a sértett háta mögött állva 1-1,5 m távolságról lőtte fejbe a sértettet, majd otthagya őt, miután célzott lövést adott le, amely a sértettet olyan testtájékon találta el, ami a köztudomás szerint is alkalmas az emberi élet kioltására. Erre figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott a lövés pillanatában a sértett halálát kívánva, a Btk. 7. § 1. fordulata szerinti egyenes szándékkal cselekedett. Ebből következik az is, hogy a vádlott cselekménye befejezett kísérlet volt, hiszen a sértett halála - mint eredmény - a tényállásszerű elkövetési magatartástól független okok miatt nem következett be.

A törvényszék ugyanakkor a jogi álláspontja kialakításakor figyelmen kívül hagyta, hogy a sértett halála azért nem következett be, mert a vádlott az eredményt önként elhárította.

Az elsőfokú bíróságnak nem csak tényszerűen kellett volna vizsgálnia a vádlottnak az ölési cselekmény elkövetése után tanúsított magatartását és az annak a hatására bekövetkezett eseményeket, hanem azok jogi értékelését is meg kellett volna tennie. Azonban ezzel a jogi indokolásában nem foglalkozott, és a bizonyítékok értékelése során tévesen állapította meg, hogy a halálos eredmény elmaradása nem a vádlotton múltott. Ezért ezt a téves megállapítást a tényállásból mellőzni kellett.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az első fokú ítélet jogi indokolását a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját osztva az alábbiakkal egészítette ki, illetőleg helyesbítette:

Az irányadó tényállásból megállapíthatóan a vádlottnak lehetősége lett volna a bűncselekmény befejezésére. Miután azonban felismerte, hogy a sértett életét a lövés nem oltotta ki, szándéka megfordult, és ő vette rá a sértettet arra, hogy testvére, **tanú neve3** segítségével orvosi ellátást vegyen igénybe. Közös szállították be a ... orvosi ügyeletre, ahonnan mentő szállította tovább a dunaújvárosi kórházba ellátásra, ahol életmentő műtét hárította el a halálos eredmény bekövetkezését.

Mindezek alapján, a vádlotti önkéntes eredményelhárításra tekintettel a vádlott az emberölés büntetése a kísérletéért nem büntethető.

A Btk. 10. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor az önkéntes eredményelhárítás esetén az elkövető büntetőjogi felelősségét a maradékcselekményért meg kell állapítani. A vádlott cselekményének okozatos következményeként a sértett közvetlen életveszéllyel járó sérülései ténylegesen is bekövetkeztek, emiatt a vádlott cselekménye helyesen életveszélyt okozó testi sértés büntette.

A Btk. a testi sértés bűncselekményének két alapesetét, így a 164. § (1) és (2) bekezdése szerinti könnyű testi sértés vétségét, és az (1) és (3) bekezdés szerinti súlyos testi sértés büntetést határozza meg. Ez egyértelműen megállapítható a jogalkotónak az adott törvényhelyhez fűződő indokolásából,

s ezt támasztja alá a testi sértés törvényi tényállásának a szerkezete is, így a bűncselekmény eredményének az elkövetési magatartástól külön bekezdésekben való megjelenítése, illetve a mindkét alapesetre külön-külön épülő minősített esetek szabályozásának rendszere.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a vádlott cselekményének kifejtése során egyenes szándéka terjedt ki a sértett életének kioltására, majd a szándék megfordulását követő egyenes szándéka a 8 napon túl gyógyuló - életveszéllyel is járó - sérülésre terjedt ki. Erre figyelemmel az ítélőtábla vádlott neve vádlott cselekményét testi sértés büntettének [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulata] minősítette.

A bűnösségi körülményeket vizsgálva a másodfokú bíróság mellőzte az enyhítő körülmények közül azt, hogy a sértett részére a vádlott segítséget nyújtott, ugyanis ez a magatartása az eltérő minősítéssel került értékelésre, és enyhítő körülményként történő figyelembe vétele a kétszeri értékelés tilalmába ütközne. Ugyancsak mellőzte az enyhítő körülmények közül a kísérletet, az eltérő minősítésére tekintettel. Ugyanakkor az időmúlást - mivel a bűncselekmény elkövetése óta csaknem négy év telt el - nem csekély mértékben kell értékelni.

Osztotta az ítélőtábla a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját, hogy további súlyosító körülmény az orvul történt elkövetési mód (Kúria 56. számú BKv. III.2.pontja).

A vádlott terhére az eltérő minősítés folytán megállapított bűncselekmény büntetési tétele lényegesen enyhébb, 2-8 évig terjedő szabadságvesztés, amelyre figyelemmel az irányadó középérték 5 év szabadságvesztés.

Ezen enyhébb büntetési tételre figyelemmel a vádlottal szemben emberülés büntettének kísérletéért kiszabott büntetés enyhítése szükségessé vált. A korábban már súlyos élet elleni bűncselekmény miatt büntetett vádlott esetén az ítélőtábla a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést a személyében rejlő társadalomra veszélyességre is figyelemmel a középértéket meghaladó 5 év 6 hónapra enyhítette, amely mértékű büntetést látta olyannak, mint ami a büntetékiszabási elveknek megfelel.

Figyelemmel arra, hogy a bizonyítékok köréből kirekesztett **tanú neve²** igazságügyi fegyverszakértő részére az elsőfokú bíróság 8.000.-Ft szakértői díjat állapított meg, ezen bűnügyi költséget az állam viseli a Be. 574. § (3) bekezdése alapján. Ezzel összefüggésben az első fokú eljárás során felmerült és a vádlott által viselendő bűnügyi költség összegét az ítélőtábla, ezen összeggel csökkentve, 2.139.031.-Ft-ra leszállította.

A fentebb kifejtettekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg annak egyéb rendelkezései törvényesek annak megállapításával, hogy a 2018. július 1. napja óta hatályban lévő Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja a lefoglalás megszüntetésére, a Be. 320. § (2) bekezdése a megsemmisítésre, a Be. 321. § (1) bekezdése a kiadásukra, míg a Be. 574. § (1) bekezdése a bűnügyi költség viselésére a törvényszék által alkalmazott és akkor hatályban volt korábbi Be.-ben foglaltakkal azonos rendelkezéseket tartalmaz.

Ezért egyebekben az ítélőtábla az első fokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy megállapította a vádlott személyazonosító okmányának helyes számát.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. §-án alapszik.

Szeged, 2019. január 10. napján

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina
előadó bíró

Dr. Hegedűs István
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.350/2018/6. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 1.B.272/2016/3. számú ítélete a jelen ítéletbe foglalt változtatással a mai napon **jogerős és végrehajtható.**

Szeged, 2019. január 10. napján

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke